

Jaromír Jech
výkonný místopředseda

Praha, 22. srpna 2011
Č.j.: 737/11

Vážený pane ministře,

svým dopisem č.j. 12/57341/2011-121 jste prostřednictvím elektronické knihovny Úřadu vlády ČR (eKLEP) požádal Svaz měst a obcí České republiky o připomínky k materiálu „*Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)*“.

Svaz měst a obcí ČR uplatňuje k předloženému návrhu zásadní a doporučující připomínky, které jsou uvedeny v příloze. Vycházejí z výsledku ankety provedené k návrhu novely mezi členskými obcemi, dále pak z dlouhodobých cílů Svazu a rovněž širších souvislostí hospodaření obecních rozpočtů. Věříme, že připomínky budou akceptovatelné, resp. bude možné získat odborné stanovisko předkladatele.

Svaz měst a obcí ČR zároveň vnímá předložený návrh v části vztahující se k procentu sdílení, na jehož základě byly provedeny kalkulace dopadů novely na jednotlivé obce, ze strany předkladatele jako závazný.

Závěrem mi dovoluje opětovně zmínit požadavek Svazu na prioritní řešení situace obcí v daňovém sedle již v roce 2012, který vychází z tzv. Chlumecké výzvy, o jejímž ohlasu jste byl informován v květnu letošního roku.

Tento dopis byl odeslán elektronicky na adresy david.satek@mfcz.cz a lucie.marikova@mfcz.cz.

S úctou

Vážený pan
Ing. Miroslav Kalousek
ministr
Ministerstvo financí ČR
Letenská 15
118 10 Praha 1

Připomínky Svazu měst a obcí ČR k návrh zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celků a některým státním fondům

1. K § 4 odst. 1

Navrhujeme vložit nový bod 1, ostatní body se přečíslojí.

„1. V § 4 odst. 1 se za písm. i) vkládá nové písm. j), které zní:

j) podíl na 22,96 % na celostátním hrubém výnosu ze spotřebních daní s výjimkou výnosů uvedených v § 5 písm. b)“

Odůvodnění:

Spotřební daně představují významný příjem veřejných rozpočtů, který dosud nepatří mezi sdílené daně. Při pohledu na vývoj inkasa jednotlivých daní v posledních letech je zřejmé, že nepřímé daně jsou významnou stabilizační složkou veřejných rozpočtů. Navýšení podílu na spotřebních daních by umožnilo ambicióznější změny v objemu dotací, které mají být zapojeny do systému sdílení, čímž by došlo k další úspoře administrativních nákladů spojených s administrací dotací a snížil by se prostor pro korupční jednání.

Tato připomínka je zásadní.

2. K § 4 odst. 1 písm. h)

Požadujeme vložit nový bod, ostatní body se přečíslojí.

„V § 4 odst. 1 písm. h) se čárka nahrazuje středníkem a slovy „v případě, že poplatníkem je svazek obcí^{*)}, je daň z příjmů právnických osob z činností zajišťovaných podle zvláštního právního předpisu^{**)} příjmem tohoto svazku.“

*) podle § 49 zákon č. 128/2000 Sb.

**) § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb.,

Odůvodnění: Svazky obcí v současné době daň z příjmů právnických osob odvádějí shodně jako podnikatelské subjekty a tento výnos se sdílí se státním rozpočtem a rozpočty krajů. Zatímco u obcí dochází pouze k účetnímu vyrovnání daně, svazky obcí musí daň skutečně uhradit. Kromě trvalého zájmu Svazu posilovat meziobecní spolupráci v prostředí rozdrobené samosprávy považujeme tento návrh také za způsob, jak posílit finanční zdroje především pro malé obce, pro něž bude mít avizované snižování dotací (např. na vodohospodářskou infrastrukturu) negativní dopad.

Tato připomínka je zásadní.

3. K současnému bodu 2 - § 4 odst. 2

Tečka na konci věty se nahrazuje čárkou a doplňuje se text:

„a za písm. f) se doplňuje text „ a písm. j)“

Shodná změna se provede v ustanovení § 4 odst. 2 písm. c), § 4 odst. 4, § 4 odst. 5, § 4 odst. 9, v § 7 odst. 2, nadpisu Přílohy 1

Odůvodnění:

Jde o úpravu navazující na výše uvedený požadavek rozšíření spektra sdílených daní o daně spotřební.

Tato připomínka je zásadní.

4. **K současnému bodu 3 - § 4 odst. 2 písm. b)**

Doporučujeme v ustanovení tohoto bodu číslovku „0,10“ nahradit číslovkou „0,05“ a za bod 4 vložit nový bod 5:

„5. V § 4 odst. 2 se za písm. d) vkládá nové písmeno e), které zní:

e) poměru přepravených osob subjekty zřizovanými či financovanými obcí ke všem přepravovaným osobám v obcích, které přepravu osob zajišťují nebo financují, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,05“.

Obdobná úprava se provede v § 4 odst. 5.

Odůvodnění: Zajištění kvalitní dopravní obslužnosti má zásadní vliv na rozvoj obce, a to jak ekonomický, tak společenský či kulturní. Tento fakt platí pro obce bez ohledu na velikostní kategorii. Vzhledem k absenci jakýchkoliv reálných motivačních kritérií jak ve stávající podobě zákona, tak v předloženém návrhu, směřuje připomínka k naplnění další části Programového prohlášení vlády. Předpokládá se zde, že i nadále je „zájmem vlády rovněž zvýšit motivaci obecních zastupitelstev na příznivém podnikatelském prostředí.“

Samotná konstrukce kritéria sdílení nebude ovlivněna dnešními výdaji např. na městskou hromadnou dopravu, které mohou být vyšší v důsledku různého rozsahu slev. Není ani podstatná forma zajištění dopravní obslužnosti (příspěvek dopravci, vlastní příspěvková organizace, příspěvek kraji). Vzhledem k tomu, že sledování počtu přepravených osob by mělo být podkladem pro příspěvky či dotace z obecních rozpočtů, předpokládá se dostupnost dat.

Tato připomínka je doporučující.

5. **K současnému bodu 11**

Do navrhovaného znění odst. 8 se doplňuje druhá věta, která zní:

„Pro účely výpočtu podílu dle přepravovaných osob se vychází z údajů za předchozí kalendářní rok, které eviduje Ministerstvo dopravy“.

Odůvodnění: Údaje o přepravovaných osobách by mělo poskytovat Ministerstvo dopravy, případně variantně Český statistický úřad. Opětovně předpokládáme výkazy, které slouží pro výpočet příspěvku dopravci či jinému subjektu.

Tato připomínka je doporučující.

6. **K § 4 odst. 6**

Za současný bod 10 se vkládá nový bod, který zní:

„V § 4 odst. 6 se slova „Českým statistickým úřadem“ nahrazují slovy „Ministerstvem vnitra“. Ostatní body se přechází.

Odůvodnění: Dlouholetý požadavek Svazu i pravidelná připomínka Českého statistického úřadu při každoročních změnách prováděcí vyhlášky k zákonu. Evidence obyvatel vedená Českým statistickým úřadem není vhodná pro výpočet obyvatel za účelem stanovení podílu na sdílených daních. Avizovaný přechod k plné funkčnosti systému základních registrů bude časově ve shodě s účinností novely zákona.

Tato připomínka je zásadní.

7. **K současnému bodu 12**

V textu se spojka „a“ před slovem „Ministerstvem“ nahrazuje čárkou a tečka na konci věty rovněž čárkou, za kterou se doplňují slova „Ministerstvem dopravy a Ministerstvem vnitra“.

Odůvodnění: Úprava související s výše navrženými úpravami výpočtu podílu sdílení.

Tato připomínka je zásadní.

8. K § 6

Za současný bod 13 se vkládá nový bod s textem:

„V § 6 se vkládá nový odstavec 7, který zní:

(7) Převod celkových daňových příjmů za rok musí v každé obci dosáhnout alespoň 7800 Kč na obyvatele. Ministerstvo nejpozději do 31. března následujícího kalendářního roku zveřejní přehled skutečných daňových příjmů na obyvatele v každé obci. Obce, u nichž převedené daňové příjmy dosahují hodnoty na obyvatele nižší než 7800 Kč, mají nárok na kompenzaci podle zvláštního zákona^{x)}“.

x) § 7 odst. 1 písm. za) zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Odůvodnění:

Připomínka vychází z usnesení XI. Sněmu Svazu v roce 2009. Cílem je zajištění tzv. existenčního minima obce. Zároveň by obce měly mít možnost pravidelně získávat přehledy o daňových příjmech ve struktuře, kterou nyní předkladatel doplňuje návrh novely a která je ze strany obcí velmi vítaným zdrojem informací. Kompenzace pro obce pod hranicí by pak sledovala stejná pravidla jako dnes navržený postup pro čtyři největší města. **Tato připomínka je zásadní.**

9. K zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

Za Čl. II požadujeme vložit nový bod, ostatní body se přečísloují:

ČÁST II.

Změna zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů

V § 7 odst. 1 zákona 218/2000 Sb., se vkládá písm. za), které zní:

„za) neúčelová kompenzace související se změnou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2013 činí kompenzace pro hl. m. Prahu 2,0 mld. Kč a pro města Brno, Ostravu a Plzeň 0,8 mld. Kč, v roce 2014 činí kompenzace pro hl. m. Prahu 1,4 mld. Kč a pro města Brno, Ostravu a Plzeň 0,6 mld. Kč, v roce 2015 činí kompenzace pro hl. m. Prahu 0,9 mld. Kč a pro města Brno, Ostravu a Plzeň 0,4 mld. Kč, v roce 2016 činí kompenzace pro hl. m. Prahu 0,6 mld. Kč a pro města Brno, Ostravu a Plzeň 0,2 mld. Kč. Kompenzaci ze státního rozpočtu ve výši rozdílu mezi celkovými daňovými příjmy na obyvatele s výjimkou daně z příjmů právnických osob hrazených obcí v kalendářním roce a částkou 7800 Kč na obyvatele obdrží obce, které na základě přehledu zveřejněného do 31. 3. následujícího kalendářního roku této částky nedosahují.“

Odůvodnění:

Jde o právní zakotvení veřejně deklarovaného příslibu předkladatele, který je zatím obsažen pouze v důvodové zprávě. Mandatorní závazek vlády v souvislosti se změnou v rozpočtovém určení daní je také méně citlivý na změnu vlád. Předpokladem je zde samozřejmě dohoda s dotčenými městy na samotném způsobu a podobě řešení výpadku zdrojů formou kompenzace. Zároveň se stanovuje povinnost kompenzace pro obce pod hranicí existenčního minima.

Tato připomínka je zásadní.

10. K zákonu č. 561/2004 Sb., školský zákon

Za Čl. II požadujeme vložit nový bod, ostatní body se přečísloují:

ČÁST III.

Změna zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

V § 178 odst. 6 zní:

„Jestliže žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené svazkem obcí, jehož členem není obec, ve které má žák místo trvalého pobytu, je obec, ve které má žák místo trvalého pobytu, povinna hradit svazku, který školu zřídil, neinvestiční výdaje této školy připadající na jednoho jejího žáka, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak. Neinvestiční výdaje podle věty první tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy, mzdové prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám, které neposkytuje krajský úřad.“

Odůvodnění:

Zavedení kritéria sdílení „na žáka“ musí být nezbytně doplněno zrušením povinnosti úhrady neinvestičních nákladů, což předložená novela neobsahuje. Vzhledem k tomu, že svazky obcí nemají stanoveny žádné daňové příjmy, ponechává se v případech škol zřizovaných svazky povinnost úhrady neinvestičních nákladů pro obce, které nejsou jejich členy. Předpokládá se, že konečná podoba novely bude vycházet také ze vzájemné konzultace mezi předkladatelem a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Pro možnost srovnání požadujeme rovněž vyčíslení průměrné hodnoty sdílených daňových příjmů na žáka, které by obce zřizující školu měly od roku 2013 získat.

Tato připomínka je zásadní.

11. K důvodové zprávě

Požadujeme detailnější rozbor, které dotační programy se budou v souvislosti se zvýšením podílu sdílených daní rušit. V případě, že se předpokládá plošné krácení, uvítali bychom informaci, zda se předpokládá snižování např. v přímých nákladech na vzdělávání, podpory snižování rizika povodní, odstraňování starých ekologických zátěží, výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací. Upozorňujeme, že pouhé krácení a ponechání dotačních titulů patrně nepovede ke snížení administrativních nákladů, vhodnější by bylo některé programy přímo zrušit.

Tato připomínka je zásadní.

12. Obecná připomínka k daňovým účtům sdílených daní

Svaz respektuje technický postup sdílení daní, kdy zásadní vliv na příjmy jednotlivých obcí má celostátní inkaso. Vnímáme však, že jediná motivační složka ve sdílení, tedy 30 % z výnosu z fyzických osob podávajících příznání, je v době přípravy připomínek stále ještě záporná. Důvodem zůstává bezpochyby fakt, že příznání nepodávají pouze podnikatelé. Negativní dopad má zvolený způsob sdílení především pro obce v okolí měst, do kterých směřují jejich občané za zaměstnáním. Uvítali bychom možnost změny charakteru daňového účtu vedeného u České národní banky na skutečně podnikatelský, z něhož by se motivační složka vypočítávala. V případě, že příjmy z podnikatelské činnosti nepřesahují např. 80 % hodnot uváděných v příznání, vyrovnávaly by se zálohy z účtu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Tato připomínka je doporučující.

Připomínky zpracovala a jejich vypořádání se zúčastní:

Ing. Jaroslava Kypetová, Ph.D., legislativně-právní oddělení
Kancelář Svazu měst a obcí ČR, tel.: 234 709 722
email: kypetova@smocr.cz